

امارت اسلامی افغانستان

وزارت ارشاد، حج و اوقاف

ریاست ارشاد و انسجام امور مساجد

آمریت ارشاد و دعوت

مدیریت عمومی تنظیم خطبه ها

رهنمای خطبه روز جمعه مؤرخ: ۱۴۴۴/۱/۱۴ هجری قمری مطابق ۱۴۰۱/۵/۲۱ هجری شمسی

فضیلت و اهمیت عفو و گذشت از نظر اسلام

الحمد لله ذي العفو والكرم، فارج الهم والنهم، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، وأشهد أن محمداً صاحب الخلق والشيم صلى الله عليه وعلى آله وأزواجه وصحابته، والتابعين لهم بإحسان إلى يوم الدين وبعد:

در طبیعت انسان دو نوع صفات متضاد وجود دارد، صفت رحمانی و ربانی و دیگر صفت درندگی و حیوانی، غضب و انتقام جوئی صفت درندگان است. بالعکس صفت رحمانی و ربانی، مقتضی عفو، بخشش و گذشت است.

عفو و بخشش از جمله صفات مردمان قوی است؛ چرا که با وجود توانمندی و قدرت انتقام گرفتن، از جانب مقابل چیزی است که نفس انسانی آن را شدیداً میخواهد، در این مورد نه گرفتن انتقام همراهی نفس مبارزه کردن او را به صبر قناعت دادن کار سختی است.

در حدیث صحیح آمده است: (لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرْعَةِ، إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ) متفق علیه

ترجمه: پهلوان آن نیست که مردم را بخواباند بلکه پهلوان حقیقی آن است که در وقت غضب نفس خود را کنترل کند.

عفو و بخشش در وقت توانمندی و دست یافتن به انتقام به معنی ضعف و ذلت نیست بلکه در دنیا و آخرت نشانه بزرگی و جوان مردی یک انسان است و خواری شیطان میباشد. عفو و بخشش از جمله صفات نیکی است که الله تعالی در مورد آن مارا سفارش و توصیه کرده است.

با وجود قدرت و توانمندی خطا، گناه، اشتباه کسی را بخشیدن بهترین صفت است. کسیکه انسانی را عفو و بخشش میکند الله تعالی گناهان او را معاف میکند. عفو و بخشش از جمله صفات انبیاء و مؤمنین کامل است. در قرآن کریم عفو و بخشش به (العفو والصفح) اصطلاحات به کار گرفته شده.

(العفو) به معنی عدم مواخذه به گناه، (الصفح) عدم ملامتی به گناه بناً صَفْح از عفو زیاد بلیغ است؛ بسیار اوقات انسان عفو میکند ولی از ملامت کردن در گذر نمی شود. این دو صفت از جمله صفات مردمان مشفق و مهربان است چرا که الله تعالی به پیامبر خود امر میکند که عفو و بخشش را عادت خود بگرداند و از معامله بدی همراه انسان های نادان روی بگردان.

پیامبر علیه الصلاة والسلام با هر کس از عفو و گذشت کار می گرفت، و ایشان هیچ وقت بدی را به بدی جواب نمی دادند بلکه عفو میکردند و هیچ وقت بخاطر خود از هیچ کس انتقام نگرفته. مگر اینکه حتک حرمت الله و احکام وی صورت گیرد، در

آن وقت بخاطر الله انتقام میگرفت پس برای مسلمانان بهتر این است که به هر اندازه کسی به وی بدی میکند او باید از عفو و بخشش در مقابل وی کار بگیرد.

در این رابطه عملکرد حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه را ببینیم که در واقعه افک به دخترش عائشه رضی الله تعالی عنها از طرف «مسطح» تهمت وارد شد، با وجود این کار ناروا و زشت آن صدقه ای قبلاً برای او تعیین کرده بود و به اثر این عملکرد آن را بالایش بند کرد و بلاخره آن صدقه را دوباره برایش تعیین کرد نظر به هدایت الله جل جلاله برای ابوبکر صدیق رضی الله عنه.

در حادثه افک که از طرف منافقین به حضرت عائشه تهمت وارد شد در یک قسمت این حادثه میگوید: (فَلَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ هَذَا فِي بَرَاءَتِي قَالَ أَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقُ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - وَكَانَ يُنْفِقُ عَلَى مِسْطَحِ بْنِ أُنَائَةَ لِقَرَابَتِهِ مِنْهُ وَفَقْرِهِ وَاللَّهُ لَا يُنْفِقُ عَلَى مِسْطَحٍ شَيْئًا أَبَدًا بَعْدَ الَّذِي قَالَ لِعَائِشَةَ مَا قَالَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ [وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيُعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ] قَالَ أَبُو بَكْرٍ بَلَىٰ وَاللَّهِ إِنِّي أَحِبُّ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لِي فَرَجَعَ إِلَيَّ مِسْطَحُ النَّفَقَةَ الَّتِي كَانَ يُنْفِقُ عَلَيْهِ وَقَالَ وَاللَّهِ لَا أَنْزَعُهَا مِنْهُ أَبَدًا) صحیح البخاری ترجمه: وقتیکه الله تعالی این آیت را به پاکی من نازل کرد ابوبکر صدیق رضی الله عنه فرمودند: قسم به الله تعالی که من بعد از این هیچ وقت به «مسطح ابن اثانه» هیچ چیزی خیرات نمی دهم، بعد از این که نسبت بدی را که به حضرت عائشه رضی الله تعالی عنها کرد، الله تعالی این قسم ابوبکر صدیق رضی الله عنه را به ندادن صدقه رد کرد و او را به صدقه دادن امر فرمود: [وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيُعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ] پس از نزول این آیت ابوبکر صدیق رضی الله عنه فرمودند: بلی! قسم به الله تعالی که من این را دوست دارم که الله تعالی مرا عفو و بخشش کند بعد از این برای «مسطح ابن اثانه» خیرات و صدقات را آغاز کرد، طوریکه قبلاً به او صدقه میداد و فرمودند: قسم به الله از این به بعد خیرات را از او بند نمی کنم.

عفو را باید سبب ضعف، ذلت و بی عزتی بشماریم، چرا که نبی کریم صلی الله علیه وسلم قسم یاد کرده که عفو از برای صاحبش جزعت، احترام و درجات عالی زیاد نمیکند باید نفسان خود را به خوی و اخلاق پیامبر صلی الله علیه وسلم و اصحاب کرام برابر کنیم. وسینه های خود را به طور خاص از برای دوستان، اقارب و همسایه ها فراخ نمائیم به امید اینکه الله تعالی ما را در مقابل این کار جنتی را نصیب کند که فراخی آن به اندازه فراخی آسمان و زمین است. بواسطه عفو و بخشش عزت، احترام، مرتبه ما را بلند میبرد بدون شک الله تعالی شنوا و قبول کننده دعاها است.

اهمیت عفو و بخشش بخاطر این زیاد است که الله تعالی در قرآن کریم در باره عفو آیات زیادی نازل کرده و مسلمانان را به عفو و بخشش امر کرده است عفو و بخشش را زیاد ستوده است.

الله تعالی میفرماید: {خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ} {الأعراف: (۱۹۹)}

ترجمه: گذشت را بر خود لازم گردان و به کار پسندیده دستور ده و از نادانان روی گردان.

الله تعالی میفرماید: {فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ} {الشوری: (۴۰)}

ترجمه: پس هر که در گذرد و اصلاح کند پاداش او بر الله است بی گمان او ستم گران را دوست نمی دارد
 الله تعالی عفو و بخشش را از صفات پرهیزگاران گردانیده میفرماید: **{وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ
 وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ، الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ
 الْمُحْسِنِينَ} آل عمران: (۱۳۳ - ۱۳۴)**

ترجمه: وبه سوی آمرزشی از جانب پروردگار تان و بهشتی بشتابید که وسعتش برابر آسمانها و زمین است که برای پرهیزگاران
 آماده کرده شده است. آنانیکه در حال آسایش و سختی مال خود را خرج میکنند و آنانیکه خشم خویش را فرو میبرند
 و آنانیکه (از تقصیرات مردم) گذشت میکنند الله نیکوکاران را دوست میدارد.

**(جعلت جارية لعلي بن الحسين تسكب عليه الماء فتهيأ للصلاة فسقط الإبريق من يد الجارية على وجهه فشجه فرفع علي
 بن الحسين رأسه إليها فقالت الجارية إن الله عز وجل يقول والكاظمين الغيظ فقال لها قد كظمت غيظي قالت والعافين
 عن الناس فقال لها قد عفا الله عنك قالت والله يحب المحسنين قال اذهبي فأنت حرة) شعب الإيمان - البيهقي**

ترجمه: از حضرت علی ابن الحسین رضی الله تعالی عنه یک کنیز بود که به او آب میریختاند که او به نماز آماده میشد از
 دست آن کنیز ظرف آب بر روی او افتید و او را زخمی کرد و علی ابن الحسین به طرف او نگاه کرد کنیز به حضرت علی ابن
 الحسین این آیت را تلاوت کرد: **{والكاظمين الغيظ} (علی رضی الله تعالی عنه به او گفت بلی قهر خود را کنترل کردم باز
 کنیز این آیت را تلاوت کرد: (والعافين عن الناس) علی رضی الله عنه به او فرمود: الله تعالی تو را عفو کرده.**

باز این آیت را تلاوت کرد: **{والله يحب المحسنين} (علی ابن الحسین رضی الله عنه به او گفت: برو تو آزاد هستی.**

الله جل جلاله فرموده است: **{وَلْيَغْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ} النور: (۲۲)**

ترجمه: و باید عفو کنند و گذشت نمایند آیا دوست ندارید که الله جل جلاله شمارا بیامرزد الله تعالی آمرزنده و مهربان است.
 عفو و بخشش سبب مغفرت الله جل جلاله، گناهان بندگانش را میشود. چنانچه میفرماید: **{وَأِنْ تَعَفُّوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ
 اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ} التباين: (۱۴)**

ترجمه: و اگر از ایشان عفو کنید و درگذر نمائید و ببخشید پس بدون شك الله تعالی آمرزگار و مهربان است.

در آیات فوق الذکر در عوض عفو بنده خداوند جل جلاله عفو خود را به طور جزاء ذکر نموده است.

عفو و بخشش به تقوی نزدیک است طوری که الله جل جلاله میفرماید: **{وَأَنْ تَعَفُّوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ
 اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ} البقرة: (۲۳۷)**

ترجمه: و اینکه شما در گذر کنید به پرهیزگاری نزدیکتر است و احسان را در میان خویش فراموش نکنید شکی نیست الله به
 آنچه میکنید بینا است.

عفو و بخشش بندگان باعث عفو و بخشش الله جل جلاله میگردد: **{إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوهُ أَوْ تَعَفُّوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
 عَفُوًّا قَدِيرًا} النساء: (۱۴۹)**

ترجمه: اگر نیکی را آشکار یا پنهان کنید یا از بدی ها گذشت نمائید پس شکی نیست الله بخشنده و توانا است

الله تعالی پیغمبر علیه الصلاة والسلام را به عفو امر نموده است: {فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ } آل عمران: ۱۵۹

ترجمه: (ای پیغمبر!) به سبب رحمتی از جانب الله در برابر آنها نرمی کردی و اگر تندخوی و سخت دل میبودی از اطرافت پراکنده می شدند، پس از آنها گذشت کن و برای ایشان آمرزش بخواه و در کارها با آنها مشوره کن پس چون تصمیم (قاطع) گرفتی بر الله توکل کن شکی نیست که الله توکل کننده گان را دوست میدارد.

در دیگر جای قرآن کریم الله تعالی فرموده است: {وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ . وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ } فصلت : ۳۴ - ۳۵

ترجمه: ای پیغمبر! نیکی و بدی یکسان نیستند (بدی دیگران را) به شیوه بسیار نیکو دفع کن (پس نتیجه این کار چنین خواهد شد که) کسی که میان تو و او دشمنی است ناگهان همچون دوست صمیمی میگردد، و به این خصلت دست نمی یابد مگر کسانی که دارای صبر و استقامت اند و به این خصلت نائل نمی شود مگر کسانی که بهره ای عظیمی (از تقوی و ایمان) داشته باشند.

همچنین در احادیث زیادی فضائل عفو و بخشش بیان شده است. عفو، بخشش و گذشت باعث رسیدن به حورهای جنت میگردد.

عن معاذ رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم، قال: (من كظمَ غيظًا وهو يستطيعُ أن يُنفذهُ دعاهُ اللهُ يومَ القيامةِ على رؤوسِ الخلائقِ حتى يخيرهُ في أيِّ الحورِ ماشاءً) رواه ابوداود

ترجمه: از حضرت معاذ رضی الله عنه روایت است میگوید: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: هر کس غصه خود را فرو برد در حالیکه به انتقام گرفتن قادر است الله تعالی وی را در روز قیامت در حضور تمام مخلوقات میخواند تا اینکه از حورهای جنت هر کدام آن را که میخواهد انتخاب نماید. عفو و بخشش سبب مغفرت و رحمت است.

(عن جرير رضي الله عنه أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: (من لا يرحم لايرحم، ومن لا يغير لا يُغفر له) رواه البخاري

ترجمه: از جریر رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده: کسیکه رحم نمی کند به او رحم کرده نمیشود و کسیکه بخشش نمی کند او بخشیده نمی شود.

در حدیث دیگری آمده است: (عن عبد الله بن الزبير رضي الله عنهما أنه قال في قوله تعالى: (خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ) أَمَرَ اللهُ نَبِيَهُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَأْخُذَ الْعَفْوَ مِنَ اخْلَاقِ النَّاسِ) صحيح البخاري

ترجمه: از عبد الله بن زبير رضی الله تعالی عنه روایت است که میگوید: الله تعالی در آیت: (خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ) پیامبر خود را امر کرده که عفو را از اخلاق مردم بگیر. در کارها و گفتار با آنها نرمی کن.

وروی سفیان بن عیینة أن النبي صلى الله عليه وسلم حين نزلت هذه الآية قال : يا جبريل ما هذا قال : لا أدري حتى أسأل العالم. ثم عاد جبريل ، وقال : يا محمد إن ربك يأمرک أن تصل من قطعک ، وتعطي من حرمک ، وتعفو عمن ظلمک) أدب الدنيا والدين للماوردي

ترجمه: سفیان ابن عیینة میفرماید: وقتی که این آیت به رسول الله صلی الله علیه وسلم نازل شد، رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: ای جبرئیل! این چیست؟ جبرئیل علیه السلام فرمود نمی دانم تا اینکه از ذات عالم پرسان کنم، باز فرمودند: ای محمد! پروردگار تو تو را اینطور امر میکند، کسیکه دوستی خود را با تو قطع میکند تو با او دوستی را استوار بدار و به کسی بخشش و اعطاکن که او تو را محروم کرده است و کسانی را عفو و بخشش کن که به تو ظلم میکنند. عفو و بخشش عزت انسان را زیاد میکند.

عن أبي هريرة رضي الله عنه عن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: (مَا زَادَ اللَّهُ عَبْدًا بِعَفْوٍ إِلَّا عِزًّا، وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ لِلَّهِ إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ) رواه مسلم

ترجمه: زیاد نمی کند الله تعالی بنده را به مقابل عفو و بخشش مگر عزت او را و هیچ کس به الله تعالی عاجزی و تواضع نمی کند مگر اینکه الله تعالی مرتبه او را بالا میبرد. پیغمبر علیه السلام فرموده که هفتادبار عفو کن.

عن عبد الله بن عمر قال : جاء رجلٌ إلى النبي صلى الله عليه وسلم ، فقال : يا رسول الله ! كم نَعْفُو عنِ الخَادِمِ ؟ فَصَمَّتْ ، ثُمَّ أَعَادَ عَلَيْهِ الْكَلَامَ ، فَصَمَّتْ ، فَلَمَّا كَانَ فِي الثَّالِثَةِ قَالَ : (اعْفُوا عَنْهُ فِي كُلِّ يَوْمٍ سَبْعِينَ مَرَّةً) رواه ابو داؤد

ترجمه: از عبدالله ابن عمر رضی الله عنهما روایت است که یک نفر به حضور رسول الله صلی الله علیه وسلم آمد و گفت ای رسول خدا! به کدام اندازه غلام خود عفو کنم پیامبر علیه السلام خاموشی را اختیار کرد آن شخص باز سخن خود را تکرار کرد باز هم پیامبر صلی الله علیه وسلم سکوت کرد، در مرتبه سوم فرمودند: که از آن هر روز هفتاد بار عفو و گذشت کن. از همه انسان ها کرده پیامبر صلی الله علیه وسلم زیاد عفو کننده و بخشش کننده بود.

(عن أنس أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: أَتَعْجِزُونَ أَنْ تَكُونُوا كَأَبِي صَمْمٍ؟ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَنْ أَبُو صَمْمٍ؟ قَالَ: رَجُلٌ كَانَ إِذَا أَصْبَحَ قَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي تَصَدَّقْتُ بِعَرَضِي عَلَى مَنْ ظَلَمَنِي) وفي رواية أبي داوود: (على عبادك) مسند البزار، سنن أبي داود

ترجمه: امام بزار در سند خود از انس رضی الله عنه روایتی را نقل کرده، انس رضی الله عنه میگوید که رسول الله صلی الله علیه وسلم این چنین فرمودند: آیا شما از این عاجز هستید که مثل ابو صمّم شوید؟ یک نفر گفت که ابو صمّم کی بود؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود ابو صمّم شخصی بود که وقتی که صبح میشد او میگفت ای الله من عزت را به کسی صدقه میکنم که به من ظلم میکند.

و در روایت ابو داود اینطور آمده من عزت خود را به بندگان صدقه میکنم. یعنی کسیکه در حق من ظلم میکند من حق خود را به او بخشیدم.

در بخاری و مسلم مضمون يك واقعه اينطور آمده است که پیامبر عليه الصلاة والسلام در یکی از غزوات در حین بازگشت در زیر یک درخت استراحت نمودند، ناگهان شخصی از کفار بالای پیامبر صلی الله علیه وسلم حمله آورد در حالیکه در دست آن شمشیر بود و پیامبر را بیدار کرد و به او گفت: تورا از من کی خلاص میکند؟ پیامبر علیه السلام بسیار به آرامی و ثابت قدمی گفت الله تعالی مرا خلاص میکند؟ آن شخص را لرزه گرفت و شمشیر از دستش افتید، رسول الله صلی الله علیه وسلم شمشیر را گرفت و به آن شخص گفت: (ومن يمنعک منی) اکنون تورا از من کی خلاص میکند آن شخص گفت بهتر گیرنده باش یعنی رویه نیک بامن بکن و رسول الله صلی الله علیه وسلم او را عفو کرد.

در حدیث شریف آمده: وقتیکه مکه مکرمه فتح شد پیامبر علیه السلام ایستاد شدواز آن مردمی پرسید که پیامبر را آزار میدادند و از مکه بیرون رانده بودند و اینطور برای مردم خطاب کرد: (یا مَعْشَرَ قَرِيشِ، ما تَنْظُنُونَ أَنِّي فاعِلٌ بِكُمْ؟ قالوا: خيراً أَخْ كَرِيمٌ، وابنُ أَخْ كَرِيمٍ، قال: فَإِنِّي أَقُولُ لَكُمْ كما قال يوسفُ لِإِخْوَتِهِ {لَا تَثْرِيْبَ عَلَيْكُمْ اليَوْمَ يَغْفِرُ اللهُ لَكُمْ} [يوسف: ٩٢] أَذْهَبُوا فَأَنْتُمْ الطُّلَقَاءُ). [الشفا بتعريف حقوق المصطفى، للقاضي عياض]

ترجمه: ای گروه قریش شما چه گمان میکنید که من با شما چگونه معامله میکنم آنها گفتند ما فکر میکنیم که تو با ما رویه نیک کنی. تو برادر و برادر زاده مهربان ما هستی باز رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند من به شما آن سخنی را میگویم طوری که حضرت یوسف علیه السلام به برادران خود گفت من به شما میگویم {لَا تَثْرِيْبَ عَلَيْكُمْ اليَوْمَ يَغْفِرُ اللهُ لَكُمْ} امروزه شما هیچ نوع ملامتی نیست شما آزاد هستید.

با وجود توان و قدرت گناه و خطای دشمن را بخشیدن و در حق آن چشم پوشی کردن صفت مردانگیست.

فوائد عفو و بخشش :

١. عفو از جمله صفات پرهیزگاران است.
٢. در عفو بخشش رضای پروردگار است.
٣. کسیکه کسی را عفو میکند سکون و آرامش به قلب او پیدا میشود.
٤. در عفو و بخشش دنیا و آخرت به دست میآید.
٥. به اثر عفو و بخشش سکون قلبی و عزت نفس به دست می آید.
٦. به عفو و بخشش خوشی الله و مخلوقات را بدست می آورد.
٧. در عفو پیروی از حکم الله جل جلاله و به جای آوردن امر اوست.
٨. نشانه مسلمان کامل این است که بدی را به نیکی جواب میدهد.
٩. عفو و بخشش در بین افراد جامعه دوستی و محبت را زیاد میکند.
١٠. عفو و بخشش جلو دشمنی و اختلافات را میگیرد.

وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی آل سیدنا وسلم